

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2016/827,

20. mai 2016,

teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööühma volituste pikendamise kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 käsitletakse liidu aluseks olevaid väärtusi ning artikliga 6 antakse põhiõiguste hartale aluslepingutega võrreldes samaväärne õigusjõud ja sätestatakse, et põhiõigused on liidu õiguse üldpõhimõtted.
- (2) 20. novembril 1991 otsustas Euroopa Komisjon lülitada ühenduse teadusuuringute ja tehnika arendamise poliitika otsustamisprotsessi eetika, luues biotehnoloogia eetika nõustajate tööühma (GAEIB).
- (3) 16. detsembril 1997 otsustas komisjon biotehnoloogia eetika nõustajate tööühma (GAEIB) asendada teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööühmaga (edaspidi „EGE tööühm“), laiendades selle volitusi teaduse ja tehnoloogia kõikidele valdkondadele. Seejärel EGE tööühma volitusi pikendati, viimati komisjoni otsusega 2010/1/EL⁽¹⁾. Nüüd on asjakohane pikendada EGE tööühma volitusi veel viieks aastaks ja nimetada selle uued liikmed.
- (4) EGE tööühma ülesanne on kas Euroopa Komisjoni taotlusel või omal algatusel ja kokkuleppel komisjoniga anda komisjonile nõu eetikaküsimustes. Komisjon võib juhtida EGE tööühma tähelepanu küsimustele, mis Euroopa Parlamendi ja nõukogu hinnangul on suure eetilise tähtsusega.
- (5) EGE tööühma liikmete jaoks tuleks kehtestada teabe avaldamise eeskirjad.
- (6) Isikuandmeid tuleks töödelda vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾.
- (7) Otsus 2010/1/EL tuleks kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Volitused

Teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööühma („EGE tööühm“) volitusi pikendatakse viieks aastaks.

⁽¹⁾ Komisjoni 23. detsembri 2009. aasta otsus 2010/1/EL teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööühma volituste pikendamise kohta (ELT L 1, 5.1.2010, lk 8).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8. 12.1.2001, lk 1).

Artikkel 2

Ülesanne

EGE töörühma ülesanne on kas komisjoni taotlusel või töörühma esimehe taotlusel (kokkuleppel komisjoni talitustega) anda komisjonile nõu teaduse ja uute tehnoloogialahendustega seotud eetikaküsimustes ning kõnealuste valdkondade edusammude laiemas ühiskondlikus mõjus. Selleks teeb EGE töörühm järgmist:

- a) selgitab välja ja sõnastab teaduse ja tehnoloogialahenduste arengust tulenevad eetilised küsimused ning analüüsib neid;
- b) annab analüüside ja soovitude näol suuniseid, mis on suunatud ELi poliitikakujunduse eetilise edendamiseks, võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat.

Artikkel 3

Konsulterimine

Komisjon võib konsulteerida EGE töörühmaga igas küsimuses, mis on seotud artiklis 2 osutatud valdkondadega. Selles kontekstis võib komisjon juhtida EGE töörühma tähelepanu küsimustele, mis parlamendi ja nõukogu hinnangul on suure eetilise tähtsusega.

Artikkel 4

Koosseis ja liikmete nimetamine

1. EGE töörühmas on kuni 15 liiget. Liikmed on pädevad artiklis 2 osutatud valdkondades.
2. Liikmed töötavad eraisikutena. Nad annavad komisjonile avalikes huvides ja sõltumatut nõu. Liikmed teavitavad komisjoni aegsasti mis tahes huvide konfliktist, mis võib mõjutada nende sõltumatust.
3. Liikmed määrab ametisse komisjoni president teaduse ja innovatsiooni voliniku ettepanekul, lähtudes EGE töörühma liikmete valimise avalikule konkursile esitatud kandidaatidest ning valikumenetlusest, mille üle teostab järelevalvet valimiskomitee, tuginedes käesoleva artikli lõigetes 4 ja 6 sätestatud kriteeriumidele.
4. EGE töörühma koosseisu ettepaneku esitamisel on valimiskomitee eesmärk tagada võimalikult kõrgetasemeline asjatundlikkus ja pluralism, geograafiline tasakaal ning asjakohase oskusteabe ja huvi pakkuvate valdkondade tasakaalustatud esindatus, võttes arvesse EGE töörühma konkreetseid ülesandeid, nõutavate erialateadmiste laadi ja avaliku konkursi raames väljendatud huvi. EGE töörühm on sõltumatu, pluralistlik ja valdkondadeüleline.
5. EGE töörühma liikmete ametiaeg on kaks ja pool aastat. Liikme ametiaja lõpus võib ta uuesti ametisse nimetada. EGE töörühma on võimalik kuuluda kuni kolm ametiaega.
6. EGE töörühma liikmekandidaatide valimisel võetakse arvesse järgmisi tegureid ja kriteeriume:
 - a) töörühma koosseisuga tagatakse, et oleks võimalik anda parima kvaliteediga sõltumatut nõu, mis ühendaks tarkuse ja ettenägelikkuse. Töörühma usaldusväärsus tugineb sinna kuuluvate naiste ja meeste omaduste tasakaalule ning üheskoos peegeldavad nad kogu Euroopat esindavat perspektiivi. Rangelt võetakse arvesse soolist tasakaalu ning piisavalt pööratakse tähelepanu vanuselisele tasakaalule ja geograafilisele jaotusele;
 - b) töörühma kuuluvad rahvusvaheliselt tunnustatud eksperdid, kellel on Euroopas ja maailmas tunnustatud tippteadmised ja kogemused;

- c) liikmed esindavad rühma valdkonnaüleseid volitusi, hõlmates filosoofiat ja eetikat, loodus- ja sotsiaalteadusi ning õigust. Sellest hoolimata ei tohi nad end käsitada konkreetse teadusharu, maailmavaate või uurimisvaldkonna esindajana – nende seisukohad peavad olema laiapõhjalised ning peegeldama ühist arusaama olulistest hetke- ja tulevikutrendidest, sealhulgas teadusharudevahelisest ja -ülesest ning paljususe vaatenurgast, ning vajadusest anda eetikaalast nõu Euroopa tasandil;
- d) lisaks tunnustatud mainele toovad liikmed üheskoos poliitikakujundajateni eetikaalase nõu andmise kogemuse, mis on omandatud eri liikmesriikides, kogu Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil;
- e) töörühma kuuluvad liikmed, kellel on kogemusi sellistest organitest nagu nõuandekomisjonid ja -komiteed, valitsuse nõustajad, riiklikud eetikanõukogud, ülikoolid ja teadusasutused. Töörühma võib olla kasulik kaasata liikmeid, kellel on kogemusi mitmest riigist või kes pärinevad väljastpoolt Euroopa Liitu.
7. EGE töörühma liikmed valitakse avaliku konkursi teel, mille puhul täpsustatakse täieliku avalduse esitamise kord. Komisjon avaldab konkursikutse Euroopa veebisaidil. Tagatakse ka link Euroopa veebisaidilt komisjoni eksperdirühmade ja muude samalaadsete üksuste registrile („eksperdirühmade register“).
8. Kandidaate võib üles seada tingimusel, et kandidaat järgib täieliku taotluse esitamise korda.
9. Komisjon avaldab EGE töörühma liikmete nimekirja eksperdirühmade registris.
10. Liikmeks nimetamata, kuid käesoleva artikli lõikele 2 vastavad kandidaadid kantakse reservnimekirja. Komisjoni president võib nimetada liikmeid reservnimekirjast.
11. Kui liige ei saa enam tõhusalt osaleda EGE töörühma töös või astub ametist tagasi või ei vasta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 339 sätestatud tingimustele, võib komisjoni president tema ülejäänud ametiajaks nimetada asendaja reservnimekirjast.

Artikkel 5

Toimimine

1. EGE töörühma töö kooskõlastamise ja korraldamise eest vastutab ning selle sekretariaadi ülesandeid täidab teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat tihedas koostöös EGE töörühma esimehga.
2. EGE töörühm valib ametiajaks lihthääletamusega oma liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe.
3. EGE töörühma liikmed ja kutsutud eksperdid järgivad ametisaladuse hoidmise kohustust, mis on sätestatud aluslepingutes ja nende rakenduseeskirjades, samuti komisjoni julgeolekunorme seoses ELi salastatud teabe kaitsmisega, mis on sätestatud komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁾ ja (EL, Euratom) 2015/444 ⁽²⁾. Kui kõnealused isikud neid nõudeid ei järgi, võib komisjon võtta kõik asjakohased meetmed.
4. EGE töörühma tööprogrammi, sealhulgas töörühma omal algatusel tehtud eetikaanalüüsid, kiidab heaks komisjon. Iga eetikaanalüüsi taotlus sisaldab taotletava analüüsi parameetreid. EGE töörühmalt arvamuse taotlemise korral võib komisjon määrata arvamuse esitamise tähtaja.
5. EGE töörühma arvamused hõlmavad soovitusi. Need põhinevad teadusvaldkondade ja tehnoloogialahenduste tipptaseme ülevaatel ning käsitletavate eetikaküsimuste põhjalikul analüüsil. EGE töörühma soovitusel edastatakse komisjoni asjaomastele talitustele.

⁽¹⁾ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

⁽²⁾ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

6. EGE töörühm töötab kollegiaalselt ja püüab saavutada liikmete vahel konsensust. EGE töörühm võtab eksperdirühmade standardtöökorra alusel ja komisjoni esindaja nõusolekul vastu oma töökorra. Töökorraldusega püütakse tagada kõikide liikmete aktiivne osalemine rühma töös.

7. Üldjuhul toimuvad EGE töörühma kohtumised komisjoni ruumides vastavalt komisjoni kehtestatud korrale ja ajakavale. EGE töörühm peab 12 kuu jooksul vähemalt kuus koosolekut, mis hõlmavad umbes 12 tööpäeva aastas. Vajaduse korral võib kokkuleppel komisjoni esindajaga korraldada täiendavaid koosolekuid.

EGE analüüside ettevalmistamiseks ja olemasolevate vahendite piires võib komisjoni esindaja:

- kutsuda vajaduse korral asjaomaste vabaihenduste ja esindusorganite eksperte ja esindajaid erakorraliseks arvamuste vahetuseks. Kui seda peetakse vajalikuks teaduse ja uute tehnoloogialahenduste edusammudega seotud eetikaküsimuste laia spektri käsitlemiseks, võib komisjon EGE töörühma töösse erakorraliselt ja ajutiselt kaasata ka väliseksperte;
- algatada uuringuid vajaliku teadus- ja tehnikateabe kogumiseks;
- lubada luua konkreetsete teemadega tegelemiseks töörühmi;
- luua tihedad sidemed liikmesriikides ja kolmandates riikides eetikaküsimustega tegelevate asutuste esindajatega.

Lisaks korraldab komisjon avaliku ümarlaua, et soodustada dialoogi ja suurendada töörühma arvamuste läbipaistvust. EGE töörühm loob tihedad sidemed rühma tööga seotud komisjoni talitustega.

8. EGE töörühm püüab saavutada konsensust. Kui arvamust ei võeta aga vastu ühehäälselt, lisatakse sellesse ka eriarvamused („vähemuse aramus“) ja vastu oleva(te) liikme(te) nimi/nimed. Aramus edastatakse komisjoni presidendile või presidendi määratud esindajale. Iga aramus avaldatakse ja edastatakse pärast vastuvõtmist viivitamata Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule.

9. Kui operatiivsed asjaolud nõuavad konkreetse teema kohta nõu andmist kiiremini kui arvamuse vastuvõtmine võimaldaks, võib teha lühiavaldusi või muid analüüse, millele vajaduse korral järgneb põhjalikum analüüs arvamuse vormis, tagades samas läbipaistvuse, nagu ka kõigi teiste arvamuste puhul. Avaldused avaldatakse ja tehakse kättesaadavaks EGE töörühma veebisaidil. Oma tööprogrammi osana ja kokkuleppel komisjoni esindajaga võib EGE töörühm arvamust ajakohastada, kui ta peab seda vajalikuks.

10. EGE töörühma arutelud on konfidentsiaalsed. Komisjoni esindajaga kooskõlastatult võib EGE töörühm liikmete lihthälteenamusega otsustada oma arutelud üldsusele avalikustada.

11. Kõik EGE töörühma tegevusega seotud asjaomased dokumendid (nt päevakorrad, protokollid, arvamused ja liikmete kaastööd) avaldatakse kas eksperdirühmade registris või lingiga registrist asjakohasele veebisaidile. Avaldamise suhtes võib teha erandeid juhul, kui dokumendi avalikustamist peetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 ⁽¹⁾ artiklis 4 määratletud avalikku või erahuvi kahjustavaks.

12. Enne volituste lõppu koostab EGE töörühm esimehe juhtimisel oma tegevusaruande. Aruanne avaldatakse ja edastatakse vastavalt lõikes 11 sätestatud korrale.

Artikkel 6

Koosolekutega seotud kulud

1. EGE töörühma töös osalejatele ei maksta nende osutatud teenuste eest tasu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

2. Komisjon hüvitab EGE tööühma liikmete koosolekutel osalemisega seotud reisi- ja elamiskulud kehtivate sätetega ette nähtud korras.
3. Nimetatud kulud hüvitatakse nende summade piires, mis on iga-aastase vahendite eraldamise korra kohaselt selleks otstarbeks eraldatud.

Artikkel 7

Lõppsätted

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ning see jõustub avaldamisele järgneval päeval. Otsus 2010/1/EL tunnistatakse kehtetuks.

Brüssel, 20. mai 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
